

SISÄLLYSLUETTELO

Esipuhe	7
<i>Osmo Pekonen</i>	
V. A. Koskenniemen kestävä arvo	11
 I	
 <i>Liisa Steinby</i>	
Koskenniemi, Goethe ja runoilijuuden rakentaminen	21
Koskenniemi ja Goethe: kysymyksenasettelu	21
Elämäkäsitykset Goethen ja Koskenniemen runoudessa	26
Runoilijuudella irti pessimismistä?	31
Goethen elämäkerta esimerkkinä runoilijuuden rakentamisesta	
Goethella ja Koskenniemellä	37
Koskenniemen oman runoilijuutensa konstruktio:	
Goethe, suurmiehet ja antiikin ihailu	42
 <i>Martti Häikiö</i>	
Kivi Kiven päällä	57
V. A. Koskenniemen taiteilija-nero Aleksis Kivi	57
”Hänen runoilijankutsumuksensa on koko hänen elämänsä.”	58
Nummisuutarin Esko – tuotannon alkusolu	60
Runoilijan näky	62
 <i>Seikko Eskola</i>	
V. A. Koskenniemi Valvojan päätoimittajana	65
Akateemisen eliitin foorumi	67
Koskenniemi ja kirjallisuus	69
Koskenniemi ja politiikka	71
Valvoja ja muut kirjallisuuslehdet	76
Tapaus Pentti Hilli	80
Nurkkaan ajettu akateemikko	84

II

Kari Sallamaa

Jääaktivismiin suunta 91

V. A. Koskenniemen suhde aitosuomalaisuuteen ja Lapuan liikkeeseen	91
”Meill’ on hanki ja jää”	92
Vanhasuomalaisen mielenmuutos	94
Uskonnollisia ja nationalistisia runoja	96
Kielelliseen yhdensuuntaistamiseen	97
Kohti heimoyhteiskuntaa	101
Pohjatuulen puoleen	102
Liike lintuna	104
Oliko Koskenniemi fasisti?	106

Heikki Länsisalo

Natsismi Saksan henkisen perinnön vaalijana 115

– V. A. Koskenniemen käsitys Kolmannesta valtakunnasta	115
Natsien liehittelijä?	117
Saksa Suomen pelastajana	119
Saksalaisen kulttuurin ihailijasta Kolmannen valtakunnan ystäväksi	122
Saksalaissuuntauksen keulakuva	124
Goebbelsin perustaman kirjailijaliiton varapuheenjohtaja	126
Natsismi ja saksalainen humanismi	128
Kolmas valtakunta toisen keisarikunnan jatkeena	130
Juutalaiskysymys ja Saksan kansankokonaisuuden etu	131
Lopuksi	135

Ilkka Kippola ja Jari Sedergren

Elokvien Koskenniemi 141

Seitsemän veljestä	144
Seitsemän veljeksien käsikirjoitus	148
Neiti Väpäli	150
Lyhytelokvien Koskenniemi	153

III

Pirkko Alhoniemi

Lauri Viljanen, koskenniemeläinen?

	165
Kosketuskohtia ja rinnakkaisuuksia	165
Taustaksi	165
Varhaisia vaiheita	165
Henkilösuhteiden solmiutuminen	166
Turussa ja Helsingissä	167
Viljanen Koskenniemen tutkijana ja kriitikkona	169
Koskenniemen Kivestä Viljasen Kiveen	171
Viljanen ja Koskeniemi akateemisesti rinnakkain	172
Politiikkaa ja kulttuuripolitiikkaa	173
Ikääntymisen vaiheita	174
Viljasen lojaalius koetuksella	175
Koskeniemi, Viljanen ja modernisoituva sukupolvi	177
Suomentajan runotar	178
Suomennoskiista	179
Akateemisia ongelmia	180
Viimeiset runot, aforismit ja esseet	181

Kati Launis

VAK – instituutio ja ihminen

	189
Hiiskun kirjoittavat sisaret Koskenniemen lähipiiriläisinä	189
Neilikka napinlävessä: Koskeniemi opettajana	190
Koskenniemen kirjallinen piiri syntyy	193
Koskenniemeläisyys valintana	195
Hiiskun sisaret koskenniemeläisinä naiskirjailijoina	200
Lopuksi	204

H. K. Riikonen

V. A. Koskeniemi kääntäjänä ja käännettynä

	215
Kääntämisen asema Koskenniemen kirjallisella uralla	215
Koskeniemi kääntämisestä	216
Runouden käännöksiä	218
Antiikin runoutta	226

Draamasuomennoksia	227
Proosakirjallisuuden suomennoksia	229
Aforismivalikoima <i>Vaeltava viisaus</i>	230
Koskenniemen piiri ja kääntäminen	231
Koskenniemeä käännettynä	233

H. K. Riikonen

Antiikin jäljillä Keski-Euroopassa ja Italiassa: Lisiä V. A. Koskenniemen antiikkikäsitukseen	247
--	-----

Veronan amfiteatterista Julianus Apostatan Pariisiin	249
Aquincum: ”sirpale antiikin haaksirikosta”	255
Saksan roomalaiskaupunkeja	257
Napoliin Vergilius-muistoja	260
Ikuinen kaupunki ja sen ympäristö	262
Rooman monumentteja Provencessa	264
Kaupunkikuvausten topokset	266

Eero Tarasti

Musiikkia V. A. Koskenniemen runoihin – runon ja sävelten merkkikieli	277
--	-----

Koskenniemi lyriikan runousopista	278
Laulujen repertuaari	282

IV

Ritva-Sini Merilampi

Koskenniemi Nyt – koskenniemeläisen mediamaiseman maalailua	299
--	-----

Anne Helttunen

Nouse, nuoriso valmistamaan maallesi uusi sampo	303
--	-----

Saila Linnahalme

Museo runon näyttämönä	307
-------------------------------	-----

Kirjoittajat	311
Henkilöhakemisto	313